

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre
pentru aprobarea valorilor de prag pentru stabilirea efectului perturbator semnificativ al incidentelor la nivelul rețelelor și sistemelor informatice ale operatorilor de servicii esențiale, a criteriilor intersectoriale și a criteriilor sectoriale specifice

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În data de 12 ianuarie 2019 a intrat în vigoare *Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice*, lege ce transpune în legislația națională prevederile *Directivei (UE) 2016/1148 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune*, denumită în continuare *Directiva NIS* și care a transpus obiectivele *Strategiei Europene de securitate cibernetică* stabilite pentru pilonul NIS.

Astfel, *Legea nr. 362/2018* prevede

- stabilirea cadrului de cooperare la nivel național și de participare la nivel european și internațional în domeniul asigurării securității rețelelor și sistemelor informatice.
- desemnarea autorităților și entităților de drept public și privat care dețin competențe și responsabilități în aplicarea prevederilor legii, a punctului unic de contact la nivel național și a echipei naționale de răspuns la incidente de securitate informatică.
- stabilirea cerințelor de securitate și notificare pentru operatorii de servicii esențiale și pentru furnizorii de servicii digitale și instituirea mecanismelor de actualizare a acestora în funcție de evoluția amenințărilor la adresa securității rețelelor și sistemelor informatice.

Pentru aplicarea la nivel național a prevederilor sale, *Legea nr. 362/2018* desemnează ca autoritate competentă conform art.15 alin (1), punct unic de contact conform art. 19 lit. a) și echipă CSIRT națională conform art. 19 lit. b), *Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică - CERT-RO*, instituție înființată prin *HG nr. 494/2011 privind înființarea Centrului Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică - CERT-RO*.

Amploarea, frecvența și impactul incidentelor de securitate sunt în creștere și reprezintă o amenințare gravă pentru funcționarea rețelelor și a sistemelor informatice, atât la nivelul Uniunii Europene, cât și la nivelul României.

Implementarea *Directivei NIS* este de o importanță deosebită pentru România, prin prisma asigurării unui mediu cibernetic sigur și desfășurării activităților operatorilor de servicii esențiale și a furnizorilor de servicii digitale în condiții de securitate cibernetică ridicată.

Un prim impact național al implementării Directivei NIS în România este aplicabilitatea acesteia la cele 7 sectoare, respectiv la 12 subsectoare, stabilite prin Legea nr. 362/2018, reprezentând domenii economice importante pe piața internă UE.

De asemenea, la nivelul României au fost identificate, la o primă evaluare a CERT-RO, un număr de 76 servicii esențiale care prin afectarea acestora sunt aduse grave prejudicii, atât financiar, cât și funcționale operatorilor economici, instituțiilor publice, administrației centrale și locale, și nu în ultim rând cetățenilor.

Dintre cei trei piloni de asigurare a securității NIS stabiliți de Directiva NIS, autoritatea națională este pilonul care monitorizează aplicarea implementarea directivei la nivel național, și care asigură elaborarea actelor subsecvente.

În România s-a decis desemnarea unei singure structuri, respectiv CERT-RO, care să asigure implementare celor trei piloni NIS.

Implementarea Directivei NIS, reglementarea continuă a domeniului securității cibernetice datorată dezvoltărilor tehnologice, impactul național a unor potențiale atacuri cibernetice cu răspândire geografică globală și necesitatea asigurării unor servicii de intervenție rapidă pentru limitarea incidentelor, presupune adaptarea CERT-RO, inclusiv a legislației necesare funcționării acesteia.

Pentru îndeplinirea acestor funcționalități Legea nr. 362/2018 conferă CERT-RO atribuții noi, prevăzute detaliat în cuprinsul legii și prevede totodată o serie de modificări la nivelul organizatoric precum și cu privire la finanțarea instituției, precum și o serie de termene de îndeplinire a unui set de obligații care curg de la data intrării în vigoare a legii.

Legea nr. 362/2018 stabilește obligații de asigurare a securității informatice și de notificare a incidentelor de securitate survenite la nivelul rețelelor și sistemelor informatice către autoritatea națională desemnată pentru:

1. Operatorii de Servicii Esențiale (denumiți în continuare OSE) din cele 7 sectoare de activitate economică prevăzute în anexa legii și
2. Furnizorii de Servicii Digitale (denumiți în continuare FSD) din categoriile de servicii enumerate în art. 3 lit. o) a legii.

Legea prevede identificarea de către CERT-RO a Operatorilor de Servicii Esențiale subsecvent stabilirii unui set de criterii și valori de prag aferente și înscrierea acestora în Registrul Operatorilor de Servicii Esențiale (art. 5).

În procesul de identificarea a OSE, unul dintre principalii pași este "stabilirea efectului perturbator semnificativ al incidentelor la nivelul rețelelor și sistemelor informatice ale operatorilor de servicii esențiale"

Acest pas presupune stabilirea și promovarea prin hotărâre a Guvernului, de către autoritatea națională NIS, CERT-RO, a valorile de prag și criteriile, intersectoriale și sectoriale specifice, necesare stabilirii efectului perturbator semnificativ al incidentelor la nivelul

	<p>rețelelor și sistemelor informatice ale operatorilor de servicii esențiale în vederea identificării unui serviciu esențial, așa cum este definit la art. 6 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 362/2018.</p> <p>În vederea îndeplinirii atribuțiilor, CERT-RO elaborează :</p> <p>Art. 6 alin. (3). Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale denumit în continuare MCSI, la propunerea Centrului National de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică denumit în continuare CERT-RO, supune aprobării prin hotărâre a Guvernului în termen de 5 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:</p> <p>a) valorile de prag pentru stabilirea efectului perturbator semnificativ al incidentelor la nivelul rețelelor și sistemelor informatice ale operatorilor de servicii esențiale;</p> <p>b) valorile de prag corespunzătoare criteriilor intersectoriale stabilite potrivit dispozițiilor alin. (2);</p> <p>c) criteriile sectoriale specifice și valorile de prag corespunzătoare fiecărui sector și subsector de activitate prevăzut în anexă.</p> <p>Situația actuală a CERT-RO</p> <p>În vederea îndeplinirii atribuțiilor stabilite prin Legea nr. 362/2018, CERT-RO a elaborat prezenta hotărâre a Guvernului care stabilește valorile de prag și criteriile, intersectoriale și sectoriale specifice, necesare stabilirii efectului perturbator semnificativ al incidentelor la nivelul rețelelor și sistemelor informatice ale operatorilor de servicii esențiale în vederea identificării unui serviciu esențial, așa cum este definit la art. 6 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 362/2018.</p> <p>Pentru elaborarea proiectului, CERT-RO s-a consultat cu:</p> <p>a) autorităților și entităților prevăzute la art. 20 lit. a) - și anume, cele care reglementează și administrează sectoarele/subsectoarele stabilite în anexa la Legea nr. 362/2018.</p> <p>b) autorităților și entităților prevăzute la art. 15 alin. (2) - și anume: Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării Naționale, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Telecomunicații Speciale, Serviciul de Protecție și Pază și Oficiul Registrului Național al Informațiilor Secrete de Stat.</p> <p>Sub aspect temporal, al urgenței demersului normativ, sunt de menționat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depășirea termenului de transpunere a Directivei 1148/2016 (9 mai 2018), implementarea la nivel național nefiind posibilă fără dimensionarea corespunzătoare a instituției; • Termenul de 5 luni de la intrarea în vigoare a legii de la care trebuie publicate criteriile de identificare OSE și de stabilire a impactului incidentelor, moment de la care legea poate produce efecte depline și termen până la care transformările instituționale și emiterea normelor tehnice aplicabile și operaționalizarea tuturor componentelor activității trebuie să fie încheiate.
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>Având în vedere dezideratele Directivei (UE) 1148/2016 și respectiv prevederile Legii de transpunere nr. 362/2018 de a proteja încrederea cetățenilor în piața digitală unică prin prevenirea și răspunsul la incidente de securitate informatică pentru sectoarele</p>

	<p>esențiale de activitate economică și pentru serviciile digitale de mare importanță, precum și prin impunerea unor obligații de asigurare a securității și de notificare a incidentelor survenite în rețelele operatorilor și furnizorilor vizați de lege, precum și obligația statelor membre de a conferi competențele și resursele necesare autorităților desemnate la nivel național de a impune și controla efectiv respectarea prevederilor legale aplicabile, reiese necesitatea aprobării valorilor de prag și criteriilor, intersectoriale și sectoriale specifice, necesare stabilirii efectului perturbator semnificativ al incidentelor la nivelul rețelelor și sistemelor informatice ale operatorilor de servicii esențiale în vederea identificării unui serviciu esențial.</p> <p>În vederea îndeplinirii atribuțiilor ce îi revin în calitate de autoritate competentă la nivel național, CERT-RO trebuie să elaboreze și implementeze actele subsecvente pentru implementarea Directivei NIS la nivelul României.</p> <p>În atare condiții, CERT-RO a elaborat Hotărârea pentru aprobarea valorilor de prag pentru stabilirea efectului perturbator semnificativ al incidentelor la nivelul rețelelor și sistemelor informatice ale operatorilor de servicii esențiale, a criteriilor intersectoriale și a criteriilor sectoriale specifice, după consultarea autorităților și entităților publice stabilite în Legea nr. 362/2018.</p>
3. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.
4. Impactul asupra mediului (***)	Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Nu e cazul.					

Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>Prin acest proiect de Hotărâre de Guvern se stabilesc valorile de prag și criteriile, intersectoriale și sectoriale specifice, necesare stabilirii efectului perturbator semnificativ al incidentelor la nivelul rețelelor și sistemelor informatice ale operatorilor de servicii esențiale în vederea identificării unui serviciu esențial, așa cum este definit la art. 6 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 362/2018.</p>
<p>2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare</p>	<p>Articolele aplicabile din Directiva 1148/2016 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune.</p> <p>Articolul 5 - Identificarea operatorilor de servicii esențiale</p> <p>(1) Până la 9 noiembrie 2018, pentru fiecare sector și subsector menționat în anexa II, statele membre identifică operatorii de servicii esențiale care au un sediu pe teritoriul lor.</p> <p>(2) Criteriile pentru identificarea furnizorilor de servicii esențiale menționați la articolul 4 punctul 4 sunt următoarele:</p> <p>(a) o entitate furnizează un serviciu esențial pentru susținerea activităților societale și/sau economice de cea mai mare importanță;</p> <p>(b) furnizarea serviciului respectiv depinde de rețea și de sistemele informatice; și</p>

(c) un incident ar avea efecte perturbatoare semnificative asupra furnizării serviciului.

(3) În sensul alineatului (1), fiecare stat membru stabilește o listă a serviciilor menționate la alineatul (2) litera (a).

...

(7) În sensul revizuirii menționate la articolul 23 și până la 9 noiembrie 2018 și apoi la fiecare doi ani, statele membre transmit Comisiei informațiile necesare pentru ca aceasta să poată evalua punerea în aplicare a prezentei directive, în special coerența abordărilor de către statele membre a identificării operatorilor de servicii esențiale. Aceste informații includ cel puțin următoarele:

(a) măsuri naționale care permit identificarea operatorilor de servicii esențiale;

(b) lista serviciilor menționate la alineatul (3);

(c) numărul operatorilor de servicii esențiale identificați pentru fiecare sector menționat în anexa II și o indicație a importanței lor în legătură cu sectorul respectiv;

(d) limite, atunci când acestea există, pentru determinarea nivelului relevant de furnizare, în raport cu numărul de utilizatori care se bazează pe serviciul respectiv astfel cum se prevede la articolul 6 alineatul (1) litera (a) sau cu importanța operatorului de servicii esențiale respectiv astfel cum se prevede la articolul 6 alineatul (1) litera (f).

Articolul 6 - Efect perturbator semnificativ

(1) La determinarea importanței unui efect perturbator menționat la articolul 5 alineatul (2) litera (c), statele membre țin cont cel puțin de următorii factori transsectoriali:

(a) numărul de utilizatori care se bazează pe serviciul furnizat de entitatea în cauză;

(b) dependența altor sectoare menționate în anexa II de serviciul furnizat de entitatea în cauză;

(c) impactul pe care l-ar putea avea incidentele, în ceea ce privește intensitatea și durata, asupra activităților economice și societale sau asupra siguranței publice;

(d) cota de piață a entității în cauză;

(e) distribuția geografică în ceea ce privește zona care ar putea fi afectată de un incident;

(f) importanța entității pentru menținerea unui nivel suficient al serviciului, ținând cont de disponibilitatea unor mijloace alternative pentru furnizarea serviciului respectiv.

(2) Pentru a stabili dacă un incident ar avea un efect perturbator semnificativ, statele membre țin cont, după caz, de factorii specifici fiecărui sector.

Articolul 8 - Autoritățile competente la nivel național și punctul unic de contact

(2) Autoritățile competente monitorizează aplicarea prezentei directive la nivel național.

...

(5) Statele membre se asigură că autoritățile competente și punctele unice de contact dispun de resurse adecvate pentru a-și îndeplini în mod eficace și eficient atribuțiile și a realiza astfel obiectivele prezentei directive. Statele membre asigură cooperarea eficace, eficientă și sigură a reprezentanților desemnați în grupul de cooperare.

(6) Autoritățile competente și punctul unic de contact se consultă și cooperează, după caz și în conformitate cu

	dreptul intern, cu autoritățile naționale de aplicare a legii și cu autoritățile naționale de protecție a datelor relevante.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Hotărârile ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
6. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Prezentul proiect necesită avizul: Consiliului Legislativ
6. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul a fost prezentat pe site-ul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale în data de
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3. Alte informații	Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate, am elaborat prezenta Hotărâre pentru aprobarea valorilor de prag pentru stabilirea efectului perturbator semnificativ al incidentelor la nivelul rețelelor și sistemelor informatice ale operatorilor de servicii esențiale, a criteriilor intersectoriale și a criteriilor sectoriale specifice.

**Ministrul Comunicațiilor și Societății Informaționale
Alexandru PETRESCU**

Avizăm favorabil:

**Ministrul Finanțelor Publice
Eugen-Orlando TEODOROVICI**

**Viceprim-ministru pentru implementarea parteneriatelor
strategice ale României, interimar
Ministrul Justiției
Ana BIRCHALL**